

KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 21 april 1994 door de Minister van Sociale Zaken verzocht haar van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 november 1963 tot uitvoering van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen", heeft op 5 mei 1994 het volgende advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Affaires sociales, le 21 avril 1994 d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 4 novembre 1963 portant exécution de la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire soins de santé et indemnités", a donné le 5 mai 1994 l'avis suivant :

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP.

1.1. Het voor advies voorgelegde ontwerp-besluit strekt ertoe de aanvraagprocedure te regelen inzake het vaderschapsverlof, bedoeld in artikel 61quinquies, vierde lid, van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen. Het ontwerp stelt tevens een aantal voorwaarden vast waaraan moet worden voldaan om op een dergelijk verlof aanspraak te kunnen maken, het regelt de wijze van berekening van de betrokken uitkering en wijst de verzekeringsinstelling aan welke is belast met het uitbetalen ervan aan de vader van het kind.

1.2. De in het ontwerp uitgewerkte regeling komt in de plaats van die van de artikelen 227nonies en 227decies van het in het tweede lid van de aanhef van het ontwerp vermelde koninklijk besluit van 4 november 1963.

In vergelijking met de laatstgenoemde regeling valt op te merken dat de stellers van het ontwerp ervoor hebben geopteerd om, benevens in een aantal gemeenschappelijke bepalingen inzake vaderschapsverlof (artikel 3), in een aantal specifieke voorschriften te voorzien welke uitsluitend gelden voor het vaderschapsverlof in geval van overlijden van de moeder (artikel 1), of in geval van opname van de moeder in een ziekenhuis (artikel 2). Tevens bevat het ontwerp een regeling betreffende de wijze van berekening van de aan de vader te verlenen uitkeringen. De bestaande artikelen 227nonies en 227decies van het koninklijk besluit van 4 november 1963 bevatten die laatste regeling niet.

.../...

2. Het ontwerp put een voldoende rechtsgrond uit artikel 61quinquies, vierde lid, van de wet van 9 augustus 1963. Luidens die bepaling kan, in geval van overlijden of verblijf in het ziekenhuis van de moeder, een gedeelte van het tijdvak van nabevallingsrust, onder de voorwaarden en volgens de nadere regelen bepaald door de Koning, worden omgezet in vaderschapsverlof voor de in artikel 45, § 1, van die wet bedoelde gerechtigde die de vader van het kind is en voldoet aan de voorwaarden gesteld in de artikelen 72 tot 75bis van dezelfde wet. Daarenboven draagt artikel 61quinquies, vierde lid, van de wet, de Koning op de aan de gerechtigden te verlenen uitkering te bepalen.

ALGEMENE OPMERKINGEN.

1.1. Het ontwerp vervangt de artikelen 227nonies en 227decies - welke deel uitmaken van afdeling XIIter van hoofdstuk X van het koninklijk besluit van 4 november 1963 - door drie artikelen, waarbij de artikelen 227nonies en 227decies worden vervangen en een nieuw artikel 227undecies wordt ingevoegd, waarbij het bestaande artikel 227undecies - dat geen deel uitmaakt van afdeling XIIter, doch wel van afdeling XIIquater van hoofdstuk X van het voornoemd koninklijk besluit - wordt vernummerd tot een artikel 227duodecies.

Een dergelijke handelwijze is omslachtig en is bovendien van aard onzekerheid te doen ontstaan omtrent de precieze inhoud van de afdelingen XIIter en XIIquater van hoofdstuk X van het koninklijk besluit van 4 november 1963.

.../...

Een voor de rechtszekerheid meer bevorderlijke en tegelijk eenvoudiger handelwijze kan erin bestaan de artikelen 227nonies en 227decies van het koninklijk besluit van 4 november 1963 te vervangen en een nieuw artikel 227decies-bis in te voegen. Op die wijze wordt vermeden dat artikel 227undecies - dat tot afdeling XIIquater van het betrokken koninklijk besluit behoort - wordt vernummerd, met als gevolg dat het nieuwe artikel 227undecies naar afdeling XIIter van hoofdstuk X van dat koninklijk besluit overgaat.

1.2. In aansluiting op de sub 1.1. gedane suggestie met betrekking tot het invoegen van een nieuw artikel 227decies-bis, kan ook de structuur van het ontwerp-besluit worden vereenvoudigd door in artikel 1 ervan de volledige afdeling XIIter van hoofdstuk X van het koninklijk besluit van 4 november 1963, te vervangen door een nieuwe afdeling XIIter bestaande uit de artikelen 227nonies, 227decies en 227decies-bis. Op die wijze kunnen de ontworpen artikelen 2 en 3 in artikel 1 worden geïntegreerd en zal het ontwerp, benevens uit het aldus herwerkte artikel 1, uitsluitend nog bestaan uit de bepalingen van inwerking-treding en van uitvoering, welke bepalingen alsdan uiteraard zullen moeten worden vernummerd.

In dat geval kan artikel 1 van het ontwerp worden geredigeerd als volgt :

"Artikel 1. Afdeling XIIter van hoofdstuk X van het koninklijk besluit van 4 november 1963 tot uitvoering van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een

.../...

regeling voor verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, ingevoegd bij het koninklijk besluit van 5 augustus 1991, en bestaande uit de artikelen 227nonies en 227decies wordt vervangen door de volgende bepalingen :

"AFDELING XIIter - (Opschrift)

Art. 227nonies.

Art. 227decies.

Art. 227decies-bis.".

2. Aangezien het voorliggend ontwerp, eensdeels, de voorwaarden regelt waaronder op een vaderschapsverlof aanspraak kan worden gemaakt en, anderdeels, de berekening van de uitkering wegens vaderschapsverlof vaststelt, moet het opschrift van afdeling XIIter van hoofdstuk X van het koninklijk besluit van 4 november 1963, in overeenkomstige zin worden herzien of minstens aangevuld.

Het betrokken opschrift kan, overeenkomstig artikel 61quinquies van de wet van 9 augustus 1963, in een meer algemene zin worden gesteld als volgt : "Omzetting van een deel van de nabevallingsrust in vaderschapsverlof".

3.1. Het verdient aanbeveling om de bepalingen onder de artikelen 1 en 2 van het ontwerp, welke betrekking hebben op het geval waarin de moeder is overleden respectievelijk dat waarin de moeder in het ziekenhuis is opgenomen, zoveel als mogelijk op elkaar af te stemmen wat indeling, redactie en terminologie betreft. Zoals die bepalingen zijn geredigeerd

.../...

in het ontwerp, valt er tussen beide op die vlakken immers menig verschil aan te wijzen (vergelijk bijvoorbeeld het nieuwe artikel 227nonies, § 1, eerste lid, met het nieuwe artikel 227decies, § 3).

3.2. De Nederlandse en de Franse tekst van het ontwerp dienen op diverse punten nauwer bij elkaar aan te sluiten (zie bijvoorbeeld het nieuwe artikel 227nonies, § 1, eerste lid). Tevens dient vooral in de Nederlandse tekst een meer eenvormige terminologie te worden gehanteerd. Zo worden in het nieuwe artikel 227undecies, § 1 (artikel 3 van het ontwerp) de termen "verklaring" en "bewijs" (Fr. : "attestation") door elkaar gebruikt. Nog in de Nederlandse tekst schrijve men telkens "eerste lid", "tweede lid" en "vierde lid" in plaats van "1e lid", "2e lid" en "4e lid".

ONDERZOEK VAN DE TEKST.

Opschrift.

Voor de duidelijkheid kan in het opschrift worden gespecificeerd dat de ontworpen regeling op het vaderschapsverlof betrekking heeft. Daartoe volstaat het te schrijven :

"Koninklijk besluit tot wijziging, wat de regeling inzake het vaderschapsverlof betreft, van het koninklijk besluit van 4 november 1963 tot uitvoering van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen".

.../...

Aanhef.

1. De ontworpen regeling betreft uitsluitend de omzetting van een gedeelte van het tijdvak van de nabevalingsrust in vaderschapsverlof. In het eerste lid van de aanhef volstaat het derhalve aan artikel 61quinquies, vierde lid, van de wet van 9 augustus 1963 te refereren. Men schrijve derhalve in fine van het eerste lid van de aanhef "..., inzonderheid op artikel 61quinquies, vierde lid, gewijzigd bij de wet van 15 februari 1993;".

2. Zo wordt ingegaan op de sub 1.1. van de algemene opmerkingen gedane suggestie tot het invoegen van een nieuw artikel 227decies-bis in het koninklijk besluit van 4 november 1963, dienen in fine van het tweede lid van de aanhef de woorden "en op artikel 227undecies, ingevoegd bij het koninklijk besluit van 10 februari 1994" te worden geschrapt.

3. In de Nederlandse tekst van het voordrachtformulier leze men "Op de voordracht van ...".

Artikel 1.

De structuur en de redactie van dit artikel moeten desgevallend worden aangepast, rekening houdend met de sub 1 en 3 geformuleerde algemene opmerkingen. Een dergelijke aanpassing zal dan uiteraard nopen tot het wijzigen van de volgende artikelen van het ontwerp.

.../...

Artikel 2.

1. In de nieuwe artikelen 227decies en 227undecies wordt in de Nederlandse tekst telkens de term "hospitalisatie" gehanteerd. Het ware meer in overeenstemming met de in de wet van 9 augustus 1963 gebruikte terminologie, om van "opname (in een ziekenhuis)" te gewagen. In ieder geval moet worden vermeden te spreken over de "hospitalisatie van de moeder in het ziekenhuis" (zie het nieuwe artikel 227decies, § 1).

2. In het nieuwe artikel 227decies, § 4, derde lid, dient te worden geschreven "Voor de in artikel 50 van de wet van 9 augustus 1963 bedoelde gerechtigde mag de uitkering ...".

Artikel 3.

Ingeval voor het invoegen van een nieuw artikel 227decies-bis wordt geopteerd zonder dat daarbij wordt ingegaan op de suggestie inzake de vervanging van de gehele afdeling XIIter van hoofdstuk X van het koninklijk besluit van 4 november 1963 door een nieuwe afdeling (zie de algemene opmerking 1.2.), dient de inleidende zin van artikel 3 van het ontwerp te worden geredigeerd als volgt :

"In afdeling XIIter van hetzelfde besluit wordt een artikel 227decies-bis ingevoegd, luidend als volgt :".

.../...

Artikel 4.

Zo er geen bijzondere reden is om af te wijken van de gangbare termijn voor de inwerkingtreding van besluiten, wordt artikel 4 best uit het ontwerp weggelaten.

PORTEE ET FONDEMENT LEGAL DU PROJET.

1.1. Le projet d'arrêté soumis pour avis a pour objet de régler la procédure de demande relative au congé de paternité, visé à l'article 61quinquies, alinéa 4, de la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire soins de santé et indemnités. Le projet fixe en outre un nombre de conditions qui doivent être remplies pour pouvoir prétendre à un tel congé, il règle le mode de calcul de l'indemnité concernée et désigne l'organisme assureur qui est chargé de payer cette dernière au père de l'enfant.

1.2. Le régime élaboré par le projet remplace celui établi par les articles 227nonies et 227decies de l'arrêté royal du 4 novembre 1963 visé au deuxième alinéa du préambule du projet.

Comparativement à cette dernière réglementation, il est à noter qu'en sus d'un nombre de dispositions communes dans le domaine du congé de paternité (article 3), les auteurs du projet ont opté pour l'établissement d'un nombre de prescriptions spécifiques s'appliquant uniquement au congé de paternité en cas de décès de la mère (article 1er) ou en cas d'hospitalisation de la mère (article 2). Par ailleurs, le projet règle le mode de calcul des indemnités accordées au père, règlement que ne comportent pas les articles 227nonies et 227decies existants de l'arrêté royal du 4 novembre 1963.

.../...

2. Le projet tient un fondement légal suffisant de l'article 61quinquies, alinéa 4, de la loi du 9 août 1963. Selon cette disposition, lors du décès ou de l'hospitalisation de la mère, une partie de la période de repos postnatal peut être convertie, dans les conditions et suivant les modalités déterminées par le Roi, en un congé de paternité en faveur du titulaire visé à l'article 45, § 1er, de cette loi, qui est le père de l'enfant et qui satisfait aux conditions prévues par les articles 72 à 75bis de la même loi. Pour le surplus, l'article 61quinquies, alinéa 4, de la loi confie au Roi le soin de déterminer l'indemnité accordée au titulaire.

OBSERVATIONS GENERALES.

1.1. Le projet remplace les articles 227nonies et 227decies - figurant sous la section XIIter du chapitre X de l'arrêté royal du 4 novembre 1963 - par trois articles, qui remplacent les articles 227nonies et 227decies et insèrent un nouvel article 227undecies, en sorte que l'article 227undecies existant - qui ne figure pas sous la section XIIter, mais bien sous la section XIIquater du chapitre X de l'arrêté royal précité - devient l'article 227duodecies.

Cette façon de procéder est complexe et est en outre de nature à créer l'incertitude quant à la teneur exacte des sections XIIter et XIIquater du chapitre X de l'arrêté royal du 4 novembre 1963.

.../...

Un procédé à la fois plus simple et plus soucieux d'une meilleure sécurité juridique pourrait consister à remplacer les articles 227nonies et 227decies de l'arrêté royal du 4 novembre 1963 et à insérer un nouvel article 227decies-bis. On évite de la sorte de modifier la numérotation de l'article 227undecies - qui fait partie de la section XIIquater de l'arrêté royal concerné -, ce qui a pour conséquence que l'article 227undecies nouveau est transféré à la section XIIter du chapitre X de cet arrêté royal.

1.2. Dans le prolongement de la suggestion formulée sous 1.1. en ce qui concerne l'insertion d'un nouvel article 227decies-bis, la structure du projet d'arrêté pourrait également être simplifiée en remplaçant intégralement, dans l'article 1er de ce dernier, la section XIIter du chapitre X de l'arrêté royal du 4 novembre 1963, par une nouvelle section XIIter comportant les articles 227nonies, 227decies et 227decies-bis. Ainsi, les articles 2 et 3 en projet peuvent être intégrés à l'article 1er et le projet ne comportera plus, outre l'article 1er remanié de la sorte, que les dispositions d'entrée en vigueur et d'exécution, dont la numérotation devra alors être évidemment modifiée.

Dans ce cas, l'article 1er du projet pourrait être rédigé comme suit :

"Article 1er. La section XIIter du chapitre X de l'arrêté royal du 4 novembre 1963 portant exécution de la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, insérée par l'arrêté royal du 5 août 1991 et comprenant les articles 227nonies et 227decies, est remplacée par les dispositions suivantes :

.../...

"SECTION XIIter - (Intitulé)

Art. 227nonies. ...

Art. 227decies. ...

Art. 227decies-bis. ...".

2. Dès lors que le projet examiné règle, d'une part, les conditions dans lesquelles le bénéfice d'un congé de paternité peut être sollicité et détermine, d'autre part, le calcul de l'indemnité au titre du congé de paternité, il y a lieu de remanier ou du moins de compléter dans le même sens, l'intitulé de la section XIIter du chapitre X de l'arrêté royal du 4 novembre 1963.

Conformément à l'article 61quinquies de la loi du 9 août 1963, l'intitulé considéré pourrait être rédigé d'une manière plus générale, comme suit : "Conversion d'une partie du repos postnatal en congé de paternité".

3.1. Il est recommandé de mettre en harmonie autant que possible, en ce qui concerne l'ordonnancement, la rédaction et la terminologie, les dispositions figurant sous les articles 1er et 2 du projet, qui sont relatives, d'une part, au cas dans lequel la mère est décédée, et d'autre part, à celui dans lequel elle est hospitalisée. Telles qu'elles sont rédigées dans le projet, ces deux dispositions présentent, en effet, maintes disparités dans ces domaines (comparer, par exemple, l'article 227nonies, § 1er, alinéa 1er, nouveau, et l'article 227decies, § 3, nouveau).

.../...

3.2. Sur divers points, les versions française et néerlandaise du projet devraient se rapprocher davantage l'une de l'autre (voir, par exemple, l'article 227nonies, § 1er, alinéa 1er, nouveau). En outre, le texte néerlandais, principalement, devrait faire usage d'une terminologie plus uniforme. Ainsi, l'article 227undecies, § 1er, nouveau, (article 3 du projet) emploie indistinctement les termes "verklaring" et "bewijs" (en français : "attestation"). Toujours dans le texte néerlandais, on écrira chaque fois "eerste lid", "tweede lid" et "vierde lid" au lieu de "1e lid", "2e lid" et "4e lid".

EXAMEN DU TEXTE.

Intitulé.

Par souci de clarté, l'intitulé pourrait préciser que la réglementation en projet se rapporte au congé de paternité. A cet effet, il suffirait d'écrire :

"Arrêté royal modifiant, en ce qui concerne le régime relatif au congé de paternité, l'arrêté royal du 4 novembre 1963 portant exécution de la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire soins de santé et indemnités".

Préambule.

1. La réglementation en projet concerne uniquement la conversion d'une partie de la période de repos postnatal en congé de paternité. Il suffit, dès lors, de faire référen-

.../...

ce, au premier alinéa du préambule, à l'article 61quinquies, alinéa 4, de la loi du 9 août 1963. Par conséquent, il conviendrait d'écrire, à la fin du premier alinéa du préambule, "... , notamment l'article 61quinquies, alinéa 4, modifié par la loi du 15 février 1993;".

2. Si la suggestion formulée sous le point 1.1. des observations générales d'insérer dans l'arrêté royal du 4 novembre 1963 un nouvel article 227decies-bis est retenue, il faudra supprimer, à la fin du deuxième alinéa du préambule, les mots "et l'article 227undecies, inséré par l'arrêté royal du 10 février 1994".

3. Dans la version néerlandaise de la formule de proposition, on écrira "Op de voordracht van ...".

Article 1er.

La structure et la rédaction de cet article devront éventuellement être adaptées compte tenu des observations générales formulées sous 1 et 3. Un tel remaniement nécessitera alors de toute évidence la modification des articles suivants du projet.

Article 2.

1. Le texte néerlandais des articles 227decies et 227undecies, nouveaux, fait systématiquement usage du terme "hospitalisatie". Mieux vaudrait faire état, en conformité

.../...

avec la terminologie utilisée dans la loi du 9 août 1963, de "opname (in een ziekenhuis)". Il faut en tout cas éviter d'employer l'expression "hospitalisatie van de moeder in het ziekenhuis" (voir l'article 227decies, § 1er, nouveau).

2. Il y a lieu d'écrire, à l'article 227decies, § 4, alinéa 3, nouveau, "Pour le titulaire visé à l'article 50 de la loi du 9 août 1963, le montant ...".

Article 3.

Au cas où le choix se porterait sur l'insertion d'un nouvel article 227decies-bis, sans pour autant retenir la suggestion relative au remplacement, dans son intégralité, de la section XIIter du chapitre X de l'arrêté royal du 4 novembre 1963 par une nouvelle section (voir l'observation générale 1.2.), il convient de rédiger la phrase liminaire de l'article 3 du projet comme suit :

"A la section XIIter du même arrêté, il est inséré un article 227decies-bis, rédigé comme suit :".

Article 4.

A défaut de motif particulier justifiant que l'on s'écarte du délai usuel d'entrée en vigueur des arrêtés, il est préférable d'omettre l'article 4 du projet.

De kamer was samengesteld uit

La chambre était composée de

Mevrouw : S. VANDERHAEGEN,
Madame :

kamervoorzitter,
président de chambre,

de Heren : M. VAN DAMME,
Messieurs : D. ALBRECHT,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

G. SCHRANS,
E. WYMEERSCH,

assessoren van de
afdeling wetgeving,
assesseurs de la
section de législation,

Mevrouw : A. BECKERS,
Madame :

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. M. VAN DAMME.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. VAN VAERENBERGH, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. G. VAN HAEGENDOREN, referendaris.

Le rapport a été présenté par M. W. VAN VAERENBERGH, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. G. VAN HAEGENDOREN, référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

A. BECKERS.

S. VANDERHAEGEN.